

แนวปฏิบัติการใช้ดุลพินิจไม่รับคำร้องทุกข์ในคดีอาญา

ตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยการรับเลขคำแจ้งความและเลขคดีอาญา พ.ศ.2565



ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ว่าด้วยการรับเลขคำแจ้งความ และเลขคดีอาญา
พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยว่าด้วยการรับเลขคำแจ้งความ และเลขคดีอาญา เพื่อให้สถิติคดีอาญาเป็นไปด้วยความถูกต้อง และตรงกับความเป็นจริงของการเกิดคดีอาญา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑(๔) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๔ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยการรับเลขคำแจ้งความ และรับเลขคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

(๑) “คำแจ้งความ” หมายความว่า เรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่ผู้แจ้งความได้แจ้งต่อผู้รับแจ้งความ โดยอ้างว่าได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น

(๒) “ผู้แจ้งความ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมาแจ้งความต่อผู้รับแจ้งความ

(๓) “ผู้รับแจ้งความ” หมายความว่า พนักงานสอบสวน ซึ่งได้รับแจ้งคำแจ้งความจากผู้แจ้งความ

(๔) “มูลความผิดทางอาญา” หมายความว่า การกระทำที่เข้าองค์ประกอบความผิดทางอาญาฐานใดฐานหนึ่ง

(๕) “เลขคำแจ้งความ” หมายความว่า ลำดับการรับคำแจ้งความของผู้แจ้งความที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งผู้แจ้งความอ้างว่าได้มีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้น

(๖) “เลขคดีอาญา” หมายความว่า ลำดับการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ เมื่อการสืบสวนสอบสวนปรากฏว่ามีมูลความผิดทางอาญาเกิดขึ้น

(๗) “สมุดบันทึกคำแจ้งความ” หมายความว่า สมุดที่ใช้บันทึกการออกเลขคำแจ้งความ รวมถึงการบันทึกเลขคำแจ้งความในระบบสารสนเทศที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด

(๘) “สมุดบันทึกคดี” หมายความว่า สมุดที่ใช้บันทึกการออกเลขคดีอาญา รวมถึงการบันทึกเลขคดีอาญาในระบบสารสนเทศที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด

ข้อ ๔ เมื่อมีผู้มาแจ้งความให้ผู้รับแจ้งความรับเลขคำแจ้งความในสมุดบันทึกคำแจ้งความโดยทันที โดยให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนผู้แจ้งความ และพยานที่ผู้แจ้งความอ้างถึง หรือพยานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการดำเนินการอื่นทั้งหลายในการรวบรวมพยานหลักฐาน โดยในการรับเลขคดีอาญาให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) คดีที่รู้ตัวผู้กระทำความผิด หากเป็นกรณีที่มีมูลความผิดอาญาให้พนักงานสอบสวนรับเลขคดีอาญาในสมุดบันทึกคดีและทำการสอบสวนตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๒) คดีที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด หากเป็นกรณีที่มีมูลความผิดอาญา ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบพิจารณาส่งเรื่องให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวน ทำการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิด และเมื่อทำการสืบสวนแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

ก. กรณีสืบสวนจนทราบว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิดให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนส่งเอกสารและหลักฐานที่ได้จากการสืบสวนให้กับพนักงานสอบสวน เพื่อให้พนักงานสอบสวนรับเลขคดีอาญาในสมุดบันทึกคดี และทำการสอบสวนตามที่กฎหมายบัญญัติ

ข. กรณีเจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนได้ทำการสืบสวนตามระยะเวลาที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด แต่ไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิด ให้ส่งผลการสืบสวนรวมทั้งเอกสารและหลักฐานที่ได้จากการสืบสวนให้กับพนักงานสอบสวน เพื่อให้พนักงานสอบสวนรับเลขคดีอาญา แล้วดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๐

ข้อ ๕ เมื่อมีผู้มาแจ้งความ แม้คำแจ้งความนั้นพนักงานสอบสวนเห็นว่ายังไม่แน่ชัดว่าเป็นคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ หรือเป็นเรื่องทางแพ่ง เมื่อพนักงานสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนผู้แจ้งความ และพยานที่ผู้แจ้งความอ้างถึง หรือพยานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการดำเนินการอื่นทั้งหลายในการรวบรวมพยานหลักฐาน จนปรากฏชัดว่าไม่มีมูลความผิดอาญาเกิดขึ้น ให้พนักงานสอบสวนรีบเสนอเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน พิจารณาส่งภายใน ๔๘ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่รับเลขคำแจ้งความ กรณีผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานพิจารณาวินิจฉัยสั่งการแล้วเห็นว่า เป็นเรื่องในทางแพ่งก็ให้ชี้แจงทำความเข้าใจให้ผู้แจ้งความทราบและลงประจำวันเกี่ยวกับคดี พร้อมให้ผู้แจ้งความลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

หากผู้แจ้งความไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว และยืนยันจะให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนต่อไป ก็ให้ดำเนินการตามความประสงค์ของผู้แจ้งความ พร้อมทั้งอธิบายให้ทราบถึงกรณีที่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายด้วย แล้วนำข้อ ๔(๑) หรือ ข้อ ๔(๒) มาใช้โดยอนุโลม

กรณีผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานพิจารณาวินิจฉัยสั่งการแล้วเห็นว่า เป็นเรื่องที่มีมูลความผิดทางอาญา ไม่ว่าจะเป็นความผิดอาญาแผ่นดินหรือความผิดต่อส่วนตัว ก็นำข้อ ๔(๑) หรือ ข้อ ๔(๒) มาใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๖ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหาเพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้

ข้อ ๗ บรรดาระเบียบ และคำสั่งอื่นในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๘ วิธีปฏิบัติเรื่องใดที่มีได้กำหนดในระเบียบนี้ไว้โดยเฉพาะ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

พลตำรวจเอก

(สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ